

Planstrategi 2016-2020

Vedtatt i kommunestyret
xx.xx.2017

Innhold

1. Innledning.....	3
1.1 Medvirkning og prosess	4
1.2 Fakta og utfordringer	5
1.2.1 Utviklingstrekk – utfordringer.....	5
1.2.2 Oversiktsdokument helsetilstand og påvirkningsfaktorer	5
2. Overordnede føringer.....	6
2.1 Nasjonale forventninger.....	6
2.2 Regionale føringer.....	6
3. Status for kommunens planer.....	7
4. Utfordringer og vurderinger av planbehov	8
4.1 Skape et attraktiv bosted med bolyst for en økende befolkning	9
4.2 Folkehelse som grunnleggende verdi	10
4.3 Kreativ og fremtidsrettet næringslivssatsing.....	10
4.4 Bevisst miljøsatsing og klimatilpassing.....	13
4.5 Utvikle de kommunale tjenestene	13
5. Samlet oversikt kommunens planer og planbehov.....	15
Vedlegg.....	16

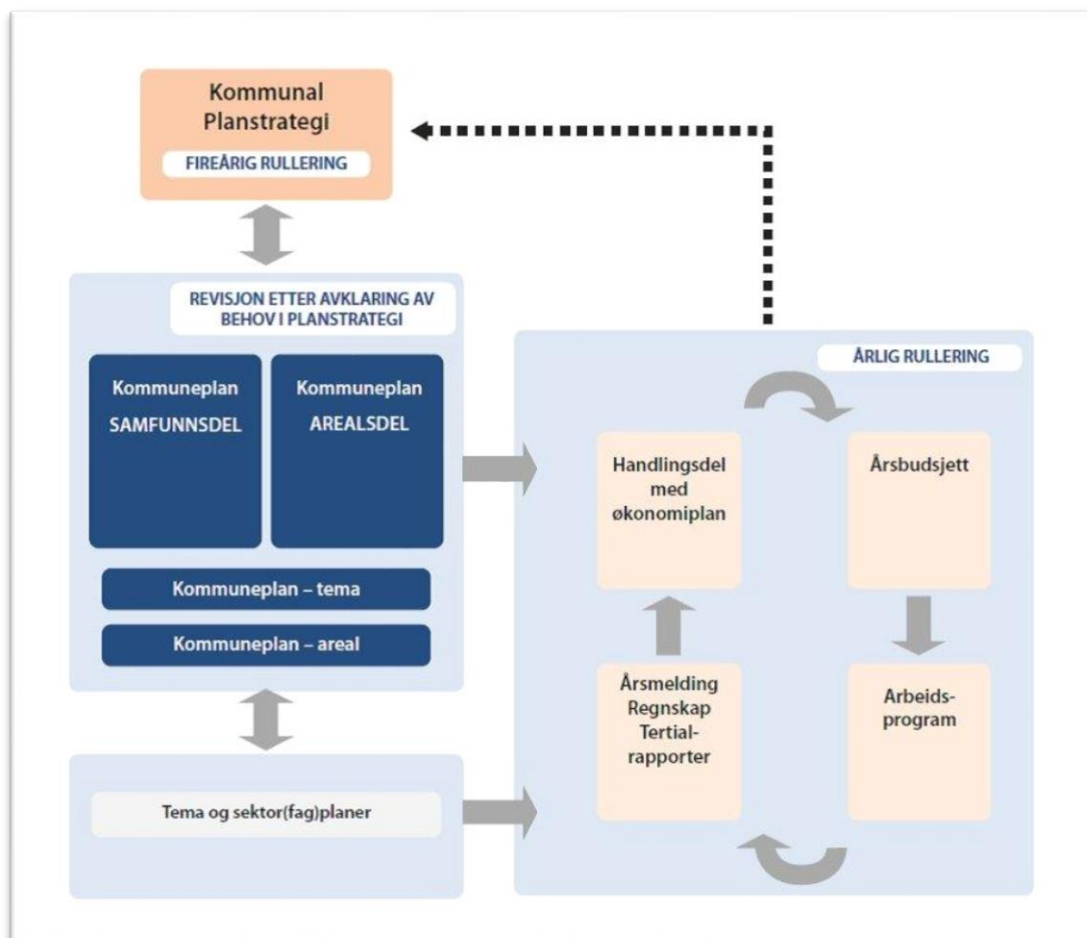
1. Innledning

I plan- og bygningsloven § 10-1 slås det fast at kommunestyret minst en gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter at kommunestyret er konstituert, skal utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutviklingen, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunal planstrategi er et verktøy i plan- og bygningsloven, hvor formålet er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen.

Planstrategien er et hjelpemiddel for det nye kommunestyret for å avklare hvilke planoppgaver kommunen skal prioritere i valgperioden for å møte kommunens behov. Den kommunale planstrategien skal gjennom en drøfting av utviklingstrekkene i kommunen, være et grunnlag for å vurdere og avklare planbehovet når det gjelder kommunens tjenestetilbud og arealbruk.

Planstrategien har et sterkt fokus på at planleggingen skal være behovsstyrt og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig. Den kommunale planstrategien skal vedtas innen ett år etter nytt kommunestyre er konstituert. Planstrategien er ikke formelt bindende for kommunen. Planstrategi for Ørland kommune ble sist vedtatt av Kommunestyret 01.11.2013 (sak 13/77).

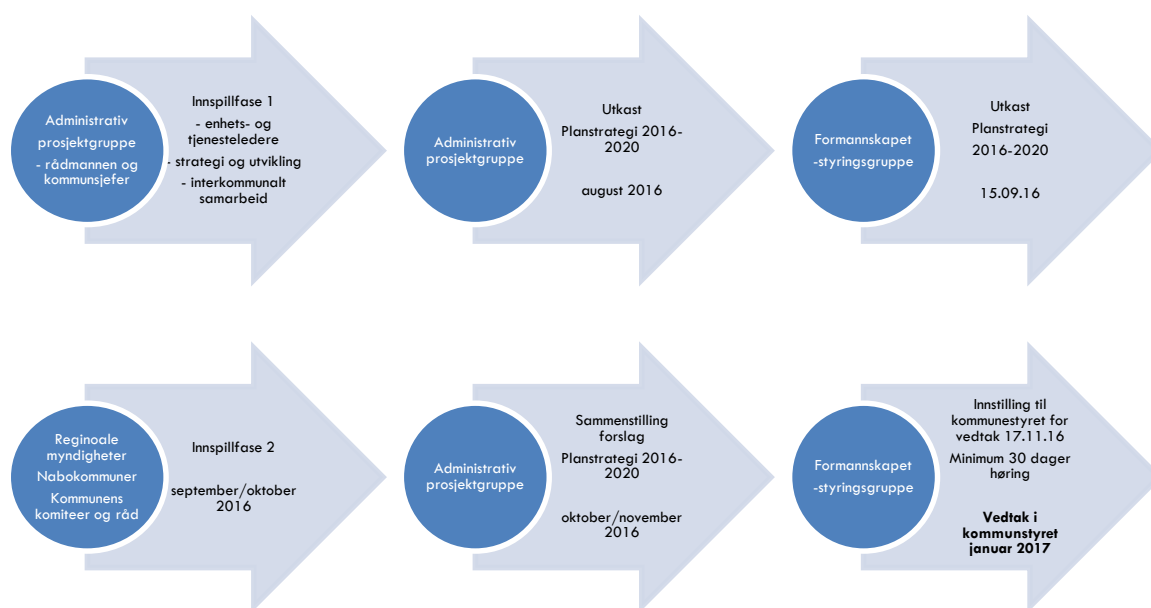
Figur 1. Kommunal planstrategi i det kommunale plansystemet.

1.1 Medvirkning og prosess

Utkast til planstrategi for perioden 2016-2020 utarbeides av en administrativ prosjektgruppe bestående av rådmannen og kommunalsjefene. Utkastet legges fram for formannskapet som styringsgruppe i møte 15.09.16. Deretter behandles utkast til planstrategi for perioden 2016-2020 i råd og komiteer, og regionale myndigheter og nabokommuner får forslaget oversendt per brev for å komme med innspill. Administrativ prosjektgruppe vil så sammenstille forslag til planstrategi til møte i formannskapet 17.11.16 som oversender sin instilling til kommunestyret. I henhold til plan- og bygningsloven § 10-1 andre ledd skal forslag til vedtak av kommunal planstrategi gjøres offentlig i minst 30 dager før kommunestyrets behandling, slik at planstrategi for perioden 2016-2020 først behandles i kommunestyret i januar 2017.

Forslag til vedtak av kommunal planstrategi kunngjøres på kommunens hjemmeside. I tillegg vil forslaget legges ut til gjennomsyn i infotorget på Ørland Rådhus og på Ørland kultursenter/biblioteket. Merknader til planstrategien må settes fram skriftlig innen merknadsfristen.

Det legges opp til bredere medvirkning i planprosessene som følger etter at planstrategien er vedtatt, fremfor å legge opp til en bred medvirkning om planbehovet.

Figur 2. Medvirkning og prosess

1.2 Fakta og utfordringer

1.2.1 Utviklingstrekk – utfordringer

Ørland kommune har hatt få endringer i folketallet i perioden 2005-2015, med unntak av en litt større nedgang i perioden 2007-2010. Det er forventet en befolkningsvekst som følge av etablering av kampflybasen. Befolkningsutviklingen er litt svakere enn forventet de første tre årene etter vedtak om etablering om kampflyfasen. Luftforsvarets planer for utvikling av Ørland hovedflystasjon er i hovedsak de samme som lå til grunn for 2013, men noe forsinket, jfr utredningen «Mulighetsstudie Bjugn og Ørland kommuner» fra november 2015. Det virker som at aktivitet og optimisme i næringslivet er økende. Det viktigste for Ørland kommune er fortsatt å jobbe målrettet med næringsutvikling, tilflytting og bolyst for å utnytte synergieffektene av Ørland Hovedflystasjon.

1.2.2 Oversiktsdokument helsetilstand og påvirkningsfaktorer

Folkehelse som grunnleggende verdi er en av Ørland kommunes strategiske retning mot 2026, og er sentral i all kommunal planlegging og virksomhet. Bred kunnskap om folkehelse er viktig for å sikre dette. Kommunen skal ha en skriftlig oversikt over helstilstanden i befolkningen, og de positive og negative faktorer som påvirker helse. Oversiktsdokumentet er et viktig grunnlag for arbeidet med planstrategien, og er nå utarbeidet for første gang i Ørland kommune. Dokumentet skal oppdateres hvert fjerde år i forbindelse med rullering av kommunal plansstrategi. Dokumentet «Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Ørland 2016» følger som vedlegg til planstrategien.

Folkehelseinstituttet utarbeider hvert år en folkehelseprofil for kommunen. Ørland scorer dårligere enn landsnivået når det gjelder andel uføretrygdete 18-44 år, arbeidsledige 15-29 år, frafall i videregående skole, ensomhet blant unge, trivsel på skolen i 10. trinn og overvekt hos 17-åring. Dette er utfordringer som til dels henger sammen.

Bilde 1: Elever fra Opphaug skole på kajakkpadling.

2. Overordnede føringer

2.1 Nasjonale forventninger

Regjeringen har uttrykt sine forventninger til fylkeskommunenes og kommunenes planarbeid gjennom dokumentet «De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging» (2015). For å fremme en bærekraftig utvikling skal regjeringen hvert fjerde år utarbeide nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, jfr plan- og bygningsloven § 6-1. Forventningsdokumentet er retningsgivende og skal legges til grunn for kommunestyrets arbeid med den kommunale planstrategien, og andre kommunale planer. Regjeringens hensikt er å fremme samarbeidet om en bærekraftig og mer effektiv areal- og samfunnsplanlegging i årene framover. De nasjonale forventningene er knyttet til tre hovedtema:

- **Gode og effektive planprosesser**
Planprosessene skal bli mer effektive gjennom enklere regelverk og bedre samarbeid, målrettet planlegging og økt bruk av IKT i planleggingen. Det kommunale selvstyret skal vektlegges, slik at innsigelser kun skal benyttes når nasjonale interesser må sikres og dialog ikke fører fram.
- **Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling**
En bærekraftig areal- og samfunnsutvikling skal sikres ved å utvikle et klimavennlig og sikkert samfunn, en aktiv forvaltning av natur- og kulturminneverdier og en framtidsrettet næringsutvikling, innovasjon og kompetanse.
- **Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder**
Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder utvikles gjennom en samordnet bolig-, areal- og transportplanleggingen, fokus på framtidsrettet og miljøvennlig transportsystem, levende by- og tettstedssentre, og helse og trivsel.

2.2 Regionale føringer

Regional planstrategi for Trøndelag 2016-2020 ble vedtatt av fylkestinget i Sør-Trøndelag 15.06.16. Følgende temaer ble prioritert i den regionale planstrategien:

- Befolkning, bosetting og kommunikasjoner
- Klima, energi og miljø
- Levekår, folkehelse og kultur
- Arbeidsliv og næringsliv

Det er utarbeidet et planprogram for ny fylkesplan som nå er på høring.

Sør-Trøndelag fylkeskommune har flere regionale planer, både tematiske og geografiske, blant annet regional plan for kulturminner 2013-2017 (21) og regional strategi for arealbruk 2014-2024 som er relevante i kommunens revideringer i planperioden.

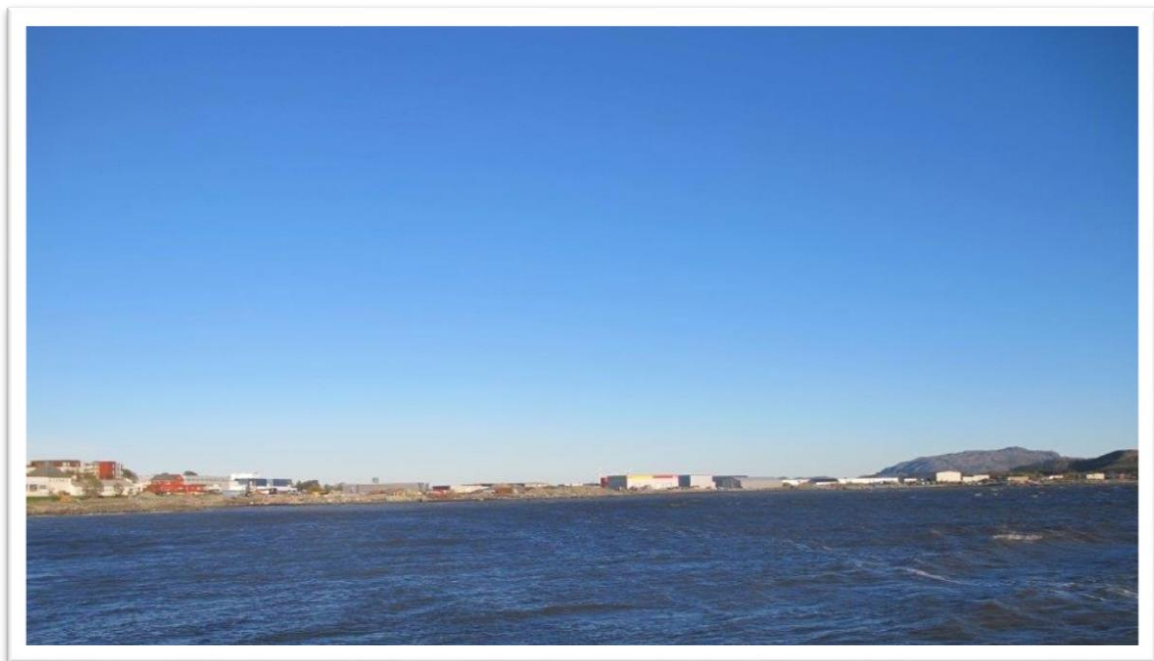
3. Status for kommunens planer

Ørland kommunes planstrategi og planprogram for perioden 2013-2026 ble vedtatt i kommunestyret 1.11.2013. Ørland kommune har etter dette vært gjennom flere krevende planprosesser med bred involvering og medvirkning, som har ført til at kommunen nå har et relativt nytt planverk for å utnytte mulighetene og møte utfordringene kommunen vil kunne stå overfor. Kommuneplanen (samfunns- og arealdel) som er det sentrale styringsdokumentet og som omhandler den strategiske utviklingen for Ørland ble vedtatt 13.11.14.

I tillegg er det vedtatt både kommunedelplaner, handlingsplaner og strategidokumenter for å støtte opp under målene i kommuneplanen. Det er en oversikt over kommunens planer og strategidokumenter i kapittel 5.

Det anses ikke behov for revidering eller endring på hovedstrategiene i kommuneplanens samfunnsdel. Kommunedelplaner for tjenesteområdene helse og oppvekst er under arbeid og skal behandles i kommunestyret 15.12.16. Kommuneplanens arealdel er under revidering når det gjelder rød støysone. I tillegg er det kommet signaler fra planutvalget om revidering av sentrumsplan. Områdeplan for Brekstadbukta er ikke endelig avklart per tid, og heller ikke reguleringsplan for Uthaug som gjelder næringsdelen. Begge disse reguleringsplanene vil være viktige når det gjelder framtidig næringsutvikling i Ørland kommune.

Ørland kommune har utarbeidet helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS), beredskapsplaner og plan for psykosial omsorg. Kommunen har fungerende kriseledelse og psykososialt kriseteam. Helhetlig ROS-analyse ble revidert i 2014 og forankret i kommunestyret. Eksterne aktører og nabokommuner var involvert i revideringen. Kommunens helhetlige ROS-analyse og beredskapsplan er godt forankret i organisasjonen. Tjenesteområdene og enhetene oppdaterer sine planer og retningslinjer jevnlig for å håndtere uønskede hendelser. Det gjennomføres også øvelser som involverer tjenesteområdene og samarbeidspartnere.

Bilde 2: Brekstadbukta

4. utfordringer og vurderinger av planbehov

I beskrivelsen av Ørland kommunes utfordringer tas det utgangspunkt i kommuneplanens strategiske del (samfunnsdel) 2013-2026 hvor målet er en befolkningsvekst på 35 %. I perioden 2013-2015 har Ørland kommune hatt en befolkningsvekst på 1,05 %. I første og andre kvartal 2016 har kommunen fått 45 nye innbyggere som tilsvarer en befolkningsvekst på 0,9 %, noe som er over snittet for landet som ligger på 0,5 %.

Folkemengde 1. januar, etter region, alder, tid og statistikkvariabel				
	2013	2014	2015	2016
	Personer	Personer	Personer	Personer
1621 Ørland				
0-5 år	328	332	329	347
6-15 år	625	604	595	575
16-66 år	3 368	3 369	3 395	3 412
67 år eller eldre	834	859	864	875
	5 155	5 164	5 183	5 209

Figur 2. Befolkningsvekst 2013-2016, kilde ssb.no.

Ørland kommune har stor inn- og utflytting, noe som gjør at netto tilflytting er liten. Kommunen antar at noe av flyttestrømmen kan ha sammenheng med Ørland Hovedflystasjon og beordringer eller tjenestegjøring til/fra andre militære stasjoner og leire. Kommunen har behov for mer kunnskap om flyttestrømmen, både inn- og utflytting, og anser det nødvendig i planperioden med en analyse for å se på tiltak som bidrar til større netto tilflytting.

Mulighetsstudie gjort for Bjugn og Ørland kommune av Rambøll og Norsk senter for bygdeforskning i november 2015, mener at en viktig årsak til at kommunene ligger etter prognosen om befolkningsvekst som de har anslått til 20 % fra 2013-2030, er at det opprinnelig var forutsatt at all virksomhet med F16 skulle flyttes fra Bodø i løpet av 2013/2014. Forutsetningene ble endret, og det ble bestemt at virksomheten skulle fortsette i Bodø så lenge F16-flyene er operative. Dette har forsinket utviklingen på Ørland, men mulighetsstudien viser at det ikke er grunn til å tro at den langsiktige utviklingen skal bli påvirket av denne endrede forutsetningen. Mulighetsstudien viser i tillegg at den opprinnelige prognosen mulig var litt for bratt de første årene med tanke på at det kan ta litt tid for nye familier å bryte opp og flytte permanent.

Ørland kommune har så langt hatt en liten befolkningsutvikling i planperioden 2013-2026, men på bakgrunn av oppsummering av Mulighetsstudie og en sterkere befolkningsvekst første halvår 2016, anses det ingen grunn til å endre målet om 35 % befolkningsvekst selv om det er knyttet stor usikkerhet til befolkning og næringsliv framover. Det viktigste for Ørland kommune blir fortsatt å jobbe målrettet med kommuneplanens strategier for å nå målet om 35 % befolkningsvekst. Strategiene er gjengitt nedenfor i underkapitlene, hvor også utfordringer og vurdering av planbehov beskrives.

4.1 Skape et attraktiv bosted med bolyst for en økende befolkning

- Utvikle en attraktiv og bærekraftig kystby med urbane kvaliteter
- Tilby et variert botilbud
- Skape et rikt kulturtilbud og idrettsliv
- Utvikle og infrastruktur i kommunen og kommunikasjon på Fosen
- Ha et strukturert, kontinuerlig og langsiktig omdømmefokus

Ørland kommune har en tilflytting- og inkluderingsstrategi for perioden 2015-2016 som skal sørge for en «myk landing i Ørland» for tilflyttere. I Mulighetsstudie Bjugn og Ørland kommuner (2015) vises det til at «de gode historiene» og Ørlandsambassadører, sammen med tilflyttings- og velkomstarrangement, har hatt en funksjon for å presentere kommunen og bidra til integrering. Det pekes videre på at det er viktig at kommunen har en koordinatorstilling for tilflyttings- og integreringsarbeidet, sammen med kommunikasjonsansvarlig.

Kommunen har lagt til rette for et variert botilbud, med leiligheter og rekkehus i sentrum og eneboligtomter i andre deler av kommunen. Det er dialog mellom Forsvarsbygg og Ørland kommune når det gjelder behovet for utleieleiligheter til forsvarsansatte.

Det er etablert et rikt kultur- og idrettsliv i kommunen. Ørland kultursenter er en markant aktør i et regionalt perspektiv. Idrettslivet drives i det store og hele av frivillige. Det er nylig vedtatt å bygge Ørland arena, en flerbrukshall som kan benyttes av eksisterende og nye idretter.

Når det gjelder infrastruktur og kommunikasjon jobbes det med gode ferge- og hurtigbåtforbindelser, og sivile flyavganger til Gardermoen. Det regionale samarbeidet, og samarbeid med andre forvaltningsnivå, er avgjørende for å løse viktige infrastrukturutfordringer blant annet innenfor samferdsel og skolestruktur. Videre må det jobbes med å etablere gode gang- og sykkelveier i anleggsfasen og mellom sentrale boligområder i kommunen.

Kommunen har et omdømmeansvar og det er utarbeidet en kommunikasjonsstrategi med tiltaksplan for ansatte i Ørland kommune.

Forslag til utarbeidelse av planer og strategidokumenter:

- Revidering av Transportplan for Ørland og Bjugn
- Revidering av Trafikksikkerhetsplan 2011-2015
- Revidering av Tilflyttings- og inkluderingsstrategi med tiltaksplan 2015-2026

4.2 Folkehelse som grunnleggende verdi

- Sørge for en trygg og inkluderende oppvekst
- Skape et inkluderende samfunn med rom for alle og plass for den enkelte
- Sikre god folkehelse i anleggsfasen med kampflybaseutviklingen

Utfordringsdokumentet «Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Ørland 2016» viser at flertallet i Ørland har gode oppvekst- og levekårsforhold, men at det er litt for mange ungdommer som føler seg ensomme. Dokumentet viser også at kommunen må ha større oppmerksomhet på psykiske vansker/belastninger hos barn og unge, og spesielt jenter på ungdomstrinnet. Ørland kommune har hatt fokus på styrking av foreldrerollen, og det anses fortsatt viktig å tilby lavterskeltilbud som bidrar til at foreldrene greier å være foreldre.

Ørland kommune jobber med nærmiljø og stedsutvikling i et folkehelseperspektiv. Det jobbes med samfunnsutviklingsprosjekter som bidrar til større boattraktivitet på tettstedene Brekstad, Uthaug og Opphaug. Gjennom dialog og folkemøter etableres det attraktive møteplasser uavhengig av alder og livssituasjon.

Bilde 3: Austråttstranda

Bilde 4: Meieriparken

Bilde 5: Lekeplass på Uthaug

Forslag til utarbeidelse av planer og strategidokumenter:

- Revidering av Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2011-2022
- Revidering av Kommunedelplan for Folkehelse og forebygging 2014-2026
- Revidering av Kommunedelplan for gang, sykkel og opplevelsesveger 2015-2026

4.3 Kreativ og fremtidsrettet næringslivssatsing

- Være en næringsvennlig kommune
- Aktiv næringsutvikling knyttet til Forsvaret
- Samarbeid om næringsutvikling
- Løfte landbruket inn i ny tid

Ørland kommune har et variert næringsliv og en gründerkultur. Ørland har bedrifter innen fiskeforedling, tekstilproduksjon, kornmølle, verktøygrossist, konferansehotell, restauranter, cafeer, reiseliv, entreprenørvirksomhet, uteplasser, transportfirma, rederi, spedisjon, fortolling og et stort antall handels- og servicebedrifter.

Handelstilbudet i Ørland er langt mer variert enn man normalt forventer i en kommune med ca 5200 innbyggere. Tall fra Statistisk Sentralbyrå indikerer at handelsnæringen i Ørland har hatt en god vekst de senere årene, og en Handlevaneundersøkelse utført av SpareBank1 viser at Ørland har relativt liten handelslekkasje til andre kommuner. De store industribedriftene Mascot Høie og Grøntvedt Pelagic har hatt solide resultat som har gjort eierne i stand til å investere i annen lokal næring som Ørland Kysthotell, LIBRA Shopping og Hovde Gård. Det rapporteres om fulle ordrebøker for entreprenørfirma noe som kan tilskrives kampflybasevedtaket. Det er også relativt stor byggeaktivitet utenfor basen. Bygging innenfor og utenfor gjerdet vil fortsette i et relativt høyt tempo de neste årene.

I 2015 ble det etablert 62 bedrifter, 21 av disse aksjeselskap mot 57 bedrifter i 2014 og 51 i 2013. Det rapporteres om nøktern optimisme i Ørlandsnæringslivet i 2015. Denne optimismen forventes å vedvare i flere år framover mens basen er under konstruksjon.

Ørland kommune jobber aktivt med å være næringsvennlig. Et av de viktigste områdene er gjennom tilstrekkelig og riktig type næringsareal. Næringsareal klassifiseres ofte som A, B eller C område. Eksempler på virksomheter i et A område er detaljhandel og kontor, virksomheter i C-områder er arealkrevende og har behov for tyngre transport. B-områder ligger i mellomstiktet. Reguleringsplan for Brekstad sentrum, som er et A-område, er vedtatt slik at det nå er enkelt for aktører å forholde seg til hvilken type næring og hva slags utvikling som er ønskelig i sentrum. Det er relativt god tilgjengelighet på butikk og forretningslokaler. Brekstad Vestre, et såkalt B-område, inneholder rundt 40 daa med ferdigregulert og ferdigutviklet næringsareal. En større grossist åpnet dørene allerede før området var ferdigstilt og det forventes at flere vil etablere seg her i årene som kommer. Reguleringsplan for B-området Brekstadbukta forventes også å bli godkjent innen kort tid. C-området Ulsetmyra er ferdigregulert og klar for utvikling av rundt 100 daa. Reguleringsplan for Uthaug havn er under utarbeidelse og forventes ferdigstilt innen programperioden.

Omdømmebygging er et annet viktig område hvor en kommune kan støtte sitt nåværende næringsliv og bidra til å tiltrekke ny virksomhet til kommunen. Kommunen må jobbe mer aktivt med å utnytte blesten rundt kampflybasen ved å bidra til at Ørland som merkenavn blir enda mer kjent. Det skal utarbeides både tradisjonelt reklamemateriell og målrettet elektronisk markedsføring for bruk til å tiltrekke potensiell ny næring og nye aktører i Ørland.

Kommunen må fortsatt tilby kurs og rådgivning til nye og eksisterende næringsaktører, likeså næringskonferanser og bygg- og bomesser som gir kompetanseheving og nettverksbygging.

Bilde 6: Brødrene Dahl etablert på Brekstad Vestre

Forsvarets utbygging ved Ørland hovedflystasjon (ØHF) har stor betydning for hele regionen. Derfor har Ørland kommune initiert opprettelse av en Forsvarskoordinator-funksjon (FKF) for Fosen-regionen, noe som skal bidra til å styrke regionens utviklingskraft gjennom å bidra til økt samhandling mellom militær og sivil sektor. Forsvarskoordinator funksjonen er et partnerskap mellom Ørland kommune, Fosen Regionråd, Bjugn kommune, Næringsalliansen og Sør-Trøndelag Fylkeskommune. Fordelen med denne løsningen er at flere personer med ulik kompetanse står parat til å løse de oppgavene som står foran oss. Utviklingen ved ØHF har mange interessenter, bl.a. kommuner, fylkeskommuner, FoU-miljø, utdanningsinstitusjoner og næringsliv. For å møte de ulike interessentene på god og kompetent måte, er koordinator-arbeidet definert som en funksjon utført av flere personer med ulik kompetanse. Noen av de primære områdene funksjonen skal dekke er å skape god dialog mellom vertskommunene, og påvirke i saker hvor dette er nødvendig. En viktig oppgave er å skape gode samarbeidsarenaer mellom ØHF og regionalt samfunns- og næringsliv, bidra til å synliggjøre et dynamiske arbeidsmarkedet på Fosen og bidra i prosesser som omhandler rammebetingelser for sivil-militært samarbeid.

Base Ørland er en industriklynge rettet mot forsvarsmarkedet. Det har i lengre tid vært jobbet med å få Base Ørland inn under Arena-programmet til Innovasjon Norge. Den midtnorske forankringen er ikke tilfeldig. Ørland hovedflystasjon blir fra 2017 tyngdepunktet i Luftforsvaret og vil ha en unik konsentrasjon av luftoperativ og teknisk kompetanse. Denne oppbyggingen gir potensial for annen vekst, bl.a. gjennom at store nasjonale lokomotiv innen forsvarsindustrien etablerer seg ved basen. Samtidig opplever Midt-Norge økt fokus pga. at regionen er landingsplass/mottaksarena for all alliert bistand i krise- og øvingsituasjoner. Luftforsvaret konsentrerer i enda større grad sin aktivitet i Midt-Norge. Økt operativ evne og nye prinsipper knyttet til logistiske løsninger - øker potensialet for større grad av militært og sivilt samarbeid. Dette vektlegges gjennom St.prp.nr. 151 S *Kampkraft og bærekraft*.

Landbruk er et satsningsområde i Ørland Kommune. Å løfte landbruket inn i en ny tid, innebærer videreutvikling, fornying og vekst. Grønt skifte, bioøkonomi, befolkningsøkning, klimaendringer, lokalmat, ren mat og matberedskap er noen av de nye markedsmulighetene og fokusområdene i samfunnet som gir landbruket stadig nye muligheter. Landbruksarealene i Ørland er noen av de beste man finner i Sør-Trøndelag og det er viktig å jobbe for at potensiale i ressursgrunnet utnyttes. Dagens landbruksproduksjon på Ørlandet har en verdi på om lag 158 millioner kroner årlig. Hovedmålet i gjeldende Landbruksplan for landbruket i Ørland og Bjugn er å øke omsetningen med 10% i planperioden. For å nå målene er blant annet fokus på kunnskapsbygging, rekruttering og nettverksbygging viktig. Landbruksnæringa må utvikles parallelt med andre samfunnsinteresser- som for eksempel verneinteressene i Austråtlunden - og det er et stort behov for tilpassede løsninger for støyutsatte bruk rundt kampflybasen. Kommunene har et faglig sterk landbruksavdeling og det er viktig å opprettholde kapasiteten for å drive offensivt i forhold til forvaltningsoppgavene og til utviklinga av landbruksnæringa.

Forslag til utarbeidelse av planer og strategidokumenter:

- Handlingsdelen 2017-2020 til Strategisk næringsplan 2014-2026

4.4 Bevisst miljøatsing og klimatilpassing

- Bevisst bruk av miljø- og klimavennlige løsninger
- Ta vare på og tilrettelegge viktige landbruk, natur og landskapsområder
- Planlegge og utvikle Ørland for klimaendring

Ørland kommune har i mange år hatt stort fokus på energi- og miljø. Det grønne skifte og bærekraft har gjennomgående fokus i all utvikling. Kommunen vedtok allerede i 2007 egen miljø- og energiplan, med visjon om å være en foregangskommune i Midt-Norge for utvikling og bruk av kortreist og fornybar energi. Kommunen er i rivende utvikling som følge av Kampflybaseutbygginga og framtidige miljø- og energimål bør gjennomgås ved en revisjon av energi- og miljøplanen. Elektrisitet er den dominerende energibæreren til oppvarming av næringsbygg og boliger. Dette suppleres i Brekstad sentrum med energi fra Fosenkrafts fjernvarmeanlegg. Fjernvarmeanlegget har ledig kapasitet og kan tåle en økning i bygningsmassen på 30-40.000 m² BRA.

Områdeplan Brekstad er utviklet med vedtatt målsetning om en miljø-, klima-, og energistandard høyere enn dagens nivå. Konkrete mål og tiltak må innarbeides og gjennomføres i all privat og offentlig planlegging. Nærmere konkretisering må framgå av revidert energi- og miljøplan.

Kampflybasebygginga betyr store miljø- og energiutfordringer for lokalsamfunnet. Forsvaret har stort fokus på energisparing og framtidige klima- og miljøtilpasninger. Den nye basen betyr synergimuligheter. Nye energikilder som sol, bio og hydrogen kommer. En ny plan må synliggjøre evt muligheter som følge av at forsvaret anvender ny teknologi i tidlig fase.

En planrevisjon bør omhandle forbruk og avfall (både privat og offentlig), arealplanlegging og transport på veg, i lufta og med båt. Stasjonær energibruk (i boliger, bygg, næringsanlegg, industri osv.) og beredskap og klimatilpassing.

I en førsteutgave kan det være aktuelt å ha fokus på klima- og energiperspektivet og kommunens rolle og muligheter i det. Et helhetlig miljøperspektiv vil da måtte vies større oppmerksomhet i kommende revideringer av planen.

Forslag til utarbeidelse av planer og strategidokumenter:

- Revidering av Energi- og miljøplan 2007-2012
- Revidering av Hovedplan for vann og avløp

4.5 Utvikle de kommunale tjenestene

- Legge til rette for et godt tjenestetilbud der befolkningsveksten er størst
- Framtidsrettede gode helse- og velferdstjenester
- En oppvekst med gode forutsetninger for utvikling, opplæring og utdanning

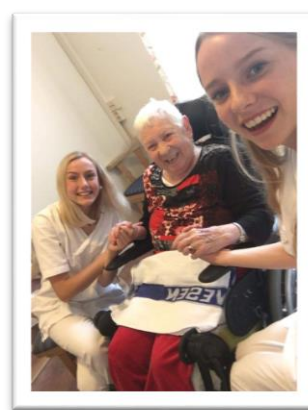
En befolkningsvekst antas i hovedsak å gi kommunen mange muligheter, og det er viktig at kommunen er en god tilrettelegger gjennom et tjenestetilbud som bidrar til at den enkelte innbygger mestrer sin hverdag.

Ørland kommune har fem flotte barnehager, alle med ulik profil. Kommunen kan tilby plass til alle barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen. Ørlandsskolen skal være en arena for læring og mestring, og gode læringsmiljø skal være det grunnleggende fundamentet.

Hovedutfordringer innen oppvekst i kommunen er stort frafall i videregående skole og de faglige resultatene etter det 10-årige grunnskoleløpet.

På Ørland Medisinske Senter er kommunale helse- og familietjenester samlokalisert med hjemmetjeneste og sykehjem. Her er også interkommunale helsetjenester, legevaktsenter og spesialisthelsetjenester i regi Fosen Helse IKS.

Når det gjelder de eldste innbyggerne må Ørland kommune legge til rette for at flest mulig friske eldre skal greie seg selv lengst mulig gjennom å fokusere på frisklivstenkning, mestringsstrategier og hverdagsrehabilitering. I dokumentet «Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Ørland 2016» kommer det fram at det er litt for mange ensomme eldre i uten nettverk som opplever utenforskap. Det er også økende rusmisbruk blant godt voksne/eldre.

Forslag til utarbeidelse av planer og strategidokumenter:

- Kommunedelplan for helse og velferd
- Kommunedelplan for oppvekst
- Temaplan for psykisk helse og rus
- Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep

5. Samlet oversikt kommunens planer og planbehov

Overordnede planer	Oppstart	Ferdig	Vedtatt
Kommuneplan for Ørland 2013-2026 - samfunnsdel - arealdel	Under revidering		13.11.14 13.11.14
Budsjett, økonomi og handlingsplan	Rulleres årlig		
Overordnet ROS-analyse		2014	
Beredskapsplan		2015	
Kommunedelplaner			
Helse og velferd	2016	2016	
Oppvekst	2016	2016	
Folkehelse og forebygging 2014-2026	Revideres 2017	2017	13.11.14
Landbruksplan for Bjugn og Ørland 2014-2018	Rullering 2019		13.11.14
Strategisk næringsplan 2014-2026			13.11.14
Kulturplan 2013-2026	2014	2017	
Kommunedelplan for gang, sykkel og opplevelsesveger 2015-2026	Revideres		10.09.15
Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2011- 2022	Rulleres årlig		16.12.10
Andre planer			
Boligsosial handlingsplan 2014-2018	Rulleres 2019		28.05.15
Plan for bosetting og integrering av flyktninger 2014-2018	Rulleres 2019		18.06.15
Veteranplan for Fosen			16.06.16
Demenplan 2015-2019	Rulleres 2020	Høst 2015	
Rus og psykiatriplan	2017	2018	
Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep	2017	2018	
Trafikksikkerhetsplan 2011-2015	Revideres 2016	2017	08.12.11
Transportplan for Ørland og Bjugn	Revideres 2016	2017	23.06.11
Energi- og miljøplan 2007-2012	Revideres		
Hovedplan for vann og avløp	Revideres 2016	2017	
Kulturminneplan	2014	2017/2018	
Estetiske retningslinjer for et attraktivt bosted	2017		
Strategidokumenter			
Arbeidsgiverpolitikk 2013-2016	Rulleres 2017		13.08.13
Etske retningslinjer for ansatte og folkevalgte			18.12.14
Kommunikasjonsstrategi			28.05.15
Tilflyttings- og inkluderingsstrategi 2015-2026	Revideres 2017	2017	13.03.15
Strategisk kompetanseplan 2016-2019	Rulleres 2020		10.09.15
Rekrutteringsstrategi	2016	2017	
Dokument			
Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer	Hvert 4. år	23.06.16	
Kvalitetsrapport for oppvekstsektoren	Årlig		
Kvalitetsmelding for oppvekstsektoren	Årlig		
Revidert forslag til retningslinjer for gravearbeider i Ørland kommune		24.02.16	
Utredninger, reglement, områdeplaner			
Innkjøps- og avhendingsreglement	Revidert 19.11.15		19.09.13
Eierskapsmeldingen	Stadfestet 16.06.16		20.10.10
Områdeplan Brekstad	Revideres 2016	2017	
Områdeplan Uthaug Havn	2015		
Områdeplan Uthaug Sentrum	2017		
Områdeplan Opphaug	2018		
Områdeplan Austrått	2016		

Vedlegg

Mulighetsstudie Bjugn og Ørland kommuner, 20.11.2015

Oversikt over helsetilstand og påvirkningfaktorer i Ørland 2016, 23.06.2016

ØRLAND KOMMUNE

Postboks 401, 7130 Brekstad
Rådhusgata 6, 7130 Brekstad

Tlf: 72 51 40 00
postmottak@orland.kommune.no

**ØRLAND
KOMMUNE**